

CO SE DĚJE za zavřenými dveřmi školní družiny

*Průvodce pro rodiče, kteří chtějí pro svoje
děti víc než jen omalovánky, televizi a
bezcílné bloudění po školním hřišti*

MARTINA NĚMCOVÁ

O mně

Jmenuji se Martina a přes 20 let pracuji s dětmi.

Velkou část z této doby jsem strávila ve školních družinách. Viděla jsem systém zevnitř – a viděla jsem věci, které žádný rodič vidět nechce.

Slyšela jsem, jak se o dětech za zavřenými dveřmi kabinetů a sboroven mluví jako o „pacoších“. Viděla jsem desítky dětí sedět denně dvě hodiny u televize, protože venku pršelo a nikdo neměl nápad a chuť něco s nimi podnikat. Viděla jsem vychovatelky, pro které bylo jednodušší denně kopírovat omalovánky než připravit dětem program.

A rozhodla jsem se jít proti proudu.

Spolu s jednou stejně naladěnou kolegyní jsme začaly dětem vytvářet tematické projekty, zvát do družiny zajímavé hosty, nacvičovat s dětmi besídky a chodit s programem za seniory do domova důchodců. Nakoupila jsem dětem míče, pálky, obruče, skákací gumy, křídly, hry – z vlastní výplaty. Děti do mé družiny chodily rády.

A víte, co se stalo? Byl z toho problém. Protože jsme se odlišovaly směrem nahoru – my jsme ukazovaly, že to jde líp. A to některým lidem nebylo po chuti.

Tak jsem odešla. A založila POHODU.

Protože naše děti si zaslouží víc.

Martina

01

Jste spokojeni s tím, jak vaše děti tráví odpoledne?

Představte si běžný den vašeho dítěte po škole.

Skončí vyučování. Přesune se do družiny – často ve stejné budově, někdy ve stejné třídě, usedá do stejné lavice. Dostane papír a pastelky. Nakreslí obrázek. Když je hezky, jde ven na hřiště, kde pobíhá bez jakéhokoli programu. Když prší, sedí u televize. Pak si pro něj přijdete.

Zeptáte se: „Co jste dneska dělali?“

Odpověď: „Nic.“

Zní vám to povědomě?

A teď si představte jiný scénář:

Vaše dítě přijde po vyučování na místo, kde ho každé odpoledne vítá pedagog, který zná jeho jméno, jeho zájmy, jeho silné stránky i to, s čím potřebuje pomoci. Ve skupince je maximálně devět dalších dětí – ne třicet. Dnes společně experimentují, zítra tvoří, pozítří se učí anglicky přes hru, během které si ani neuvědomí, že se vlastně učí. Jeden den objevují park, druhý den zkoumají les, jindy vyrazí k přehradě, do solné jeskyně nebo do knihovny – protože svět je ta nejlepší učebnice a my nemusíme čekat, až nám někdo dovolí ji používat.

Když prší? Nevadí – dneska bude dobrodružství uvnitř.

Přijdete si pro něj v půl páté odpoledne a ono vám nadšeně vypráví, co všechno zažilo.

To není utopie. To je to, co děláme v POHODĚ každý den.

A v tomto e-booku vám ukážu, proč na tom záleží víc, než si možná myslíte.

Co se skutečně děje ve školní družině

Nechci školní družiny
démonizovat.

Vychovatelky jsou
často obětavé ženy,
které dělají, co mohou.

Problém většinou není
v lidech. Problém je
v systému.

Dvacet let jsem ho
viděla zevnitř.
A tady je to, co jako
rodič nevidíte.

02

Za zavřenými dveřmi

Každé dítě září jinak. My jen pomáháme najít ten správný vypínač.

ŠD = 30 dětí, 1 vychovatelka

Představte si, že máte na starosti 30 dětí. Všechny vás potřebují. Všechny mají jiné potřeby. Některé se perou, některé pláčou, některé potřebují poradit s úkolem, některé se nudí.

Kolik minut individuální pozornosti dokážete věnovat každému z nich za celé odpoledne?

Spočítejme to:

3 hodiny v družině = 180 minut

Oběd, organizace, svačina, přesuny = - 60 minut

Reálný čas = 120 minut 30 dětí = **4 minuty**

individuální pozornosti na dítě za celé odpoledne

Čtyři minuty. Během kterých má vychovatelka dítě poznat, podpořit, rozvíjet, pomoci mu s úkolem a zajistit, že je v bezpečí.

Není to málo?

Dvě hodiny u televize

Venku prší. Co teď s třiceti dětmi v jedné místnosti?

Odpověď, kterou znám z družin z vlastní zkušenosti: pustit pohádku. Na hodinu. Na dvě. Protože je to nejjednodušší řešení.

Znám více škol, kde je to naprosto běžná praxe. Děti sedí, sledují obrazovku, čas plyne. Žádná hra, žádná aktivita, žádná interakce. Prostě se mlčí, kouká a čeká, až přestanou padat kapky – nebo až si je někdo vyzvedne.

Vaše dítě stráví ve škole 4-6 hodin denně. A pak ještě 2-4 hodiny v družině. Chcete, aby z toho času strávilo dvě hodiny zíráním na obrazovku?

To zvládne i doma na gauči – a alespoň si může vybrat, na co se bude dívat.

Škola po škole

Málokdo ví, že většina školních družin nemá vlastní prostory. Vedoucí vychovatelka má většinou své oddělení. Ale ostatní? Ty zůstávají s dětmi ve třídách. Ve stejných lavicích, kde dítě sedělo celé dopoledne.

Pět hodin v lavici. Zvoní. A pak další tři hodiny ve stejné lavici, na stejné židli. Jen místo učitelky je tam vychovatelka. Místo sešitu jsou omalovánky.

Kde je prostor na uvolnění? Na volnou hru? Na pohyb? Na to být prostě dítětem?

POHODA není místo. POHODA je pocit, že sem patřím.

Omalovánky jako pedagogický program

Nejčastější aktivita v družině?

Volné kreslení nebo omalovánky.

Ne proto, že by to bylo pedagogicky přínosné. Ale proto, že je to nejjednodušší způsob, jak udržet 30 dětí ve školní třídě relativně v klidu.

Když jsem pracovala v družině, viděla jsem děti, které za celý rok nedělaly nic jiného, než že malovaly každé odpoledne „obrázek pro maminku“.

Ne proto, že by nechtěly víc.

Ale proto, že někdo neměl čas, chuť a energii jim víc nabídnout.

Hřiště beze smyslu

„Jdeme ven!“ zní jako skvělá zpráva. Ale co to v praxi znamená?

Třicet dětí na hřišti. Většinou krát 5, protože se sejde víc oddělení současně. Bez organizované hry. Bez cíle.

Silnější děti dominují, tišší stojí u zdi. Vznikají konflikty, nadávky – a vychovatelka to nemůže uhlídat, protože je jedna na třicet.

Okna z POHODY vedou přímo na školní hřiště. Vidím to každý den. Děti, které korzují bezprizorně. Které si pod okny nadávají. Které se nudí, protože nikdo jim nenabídl motivaci, hru, aktivitu, smysl.

Každé dítě je zázrak, který čeká, až ho někdo uvidí.

My se díváme.

“Pacoši”

Tohle je těžké napsat. Ale je důležité, abyste to věděli. Za zavřenými dveřmi tříd a kabinetů jsem osobně a často slýchala, jak se o dětech mluví. Ne jako o dětech. Jako o „pacoších“ – tedy pacientech.

O problémech.

O přítěži.

Byla jsem u toho. A odmítla jsem se toho účastnit.

A samozřejmě – měla jsem z toho problém.

Ne všude je to tak. Existují skvělé vychovatelky, které svou práci milují a k dětem přistupují s respektem. Ale systém, který dovolí, aby se někde o dětech mluvilo s despektem – to je systém, který potřebuje alternativu.

Chci být férová

Školní družina plní důležitou funkci – zajišťuje bezpečné místo pro děti, než si je rodiče po práci vyzvednou. Není to černobílé. Ale ruku na srdce:

Je „bezpečné místo, kde na vás vaše dítě počká“ opravdu **VŠECHNO**, co pro své dítě chcete?

Velké věci začínají malými kroky. My je děláme každý den.

03

Proč velikost skupiny mění všechno

“

Tady nejde o názor. Tady jde o jednoduchou matematiku a zdravý rozum.

Co to znamená pro vaše dítě?

V malé skupině si pedagog všimne, že:

Terezka je dnes tišší než obvykle – a má prostor se jí zeptat, co se děje

Kubík už zvládá základy a potřebuje těžší výzvu – dostane ji

Anička se bojí mluvit nahlas – pedagog ji jemně povzbudí, bez tlaku, v bezpečném prostředí

Patrik potřebuje víc pohybu – a může ho dostat, aniž by „rušil“ dalších 29 dětí

Tohle v družině s 30 dětmi prostě nejde. Ne proto, že by vychovatelka nechtěla. Ale proto, že fyzicky nemůže.

Heterogenní věkové skupiny – když starší pomáhá mladšímu

V POHODĚ záměrně mícháme věkové skupiny.

Proč?

Protože když čtvrták pomáhá druhačce s úkolem, učí se oba.

On si upevní to, co už umí.

Ona získá vzor a podporu.

A oba se učí spolupráci, trpělivosti a respektu.

Tohle se jmenuje **peer mentoring** – a v praxi to funguje krásně.

Víc než hlídání – co všechno může odpoledne nabídnout

Školní družina vznikla jako odpověď na otázku: „Kde bude dítě, než si ho rodiče vyzvednou?“

Ale co kdybychom si položili jinou otázku:

„Co všechno může dítě za to odpoledne zažít, naučit se a skutečně prožít?“

Jak vypadá den v POHODĚ ?

Každý den jiný. Každý den smysluplný. Žádný stereotyp. Žádná nuda.

Příchod, přivítání, povídání - Klidný přechod ze školy. Prostor na vydechnutí.
„Jak bylo dneska?“

Domácí úkoly (kdo chce / potřebuje) - Aby večer doma nebyl boj nad
vyjmenovanými slovy za tmy.

Hlavní aktivita: projekt, experiment, jazyk, tvoření... - Zážitková pedagogika –
každý den jiné téma.

Příroda, hry, pohyb, výlet - Kdykoliv se nám chce – nemusíme čekat na svolení.

Volná hra / klidové aktivity - Dítě si samo vybere. Svoboda volby.

Vyzvednutí - Dítě odchází s úsměvem a zážitky k vyprávění.

POHODA

Co u nás není:

- Žádná televize s animákem po patnácté
- Žádné omalovánky jako výplň času za účelem přežití
- Žádné sezení ve školních lavicích
- Žádný den stejný jako včerejší
- Žádné čekání na povolení jít ven, žádné omezení prostoru plotem školního hřiště

Co u nás je:

- Maximálně 10 dětí ve skupině - taková "druhá rodina"
- Heterogenní věková skupina – starší děti pomáhají mladším
- Mentorka - pedagožka, která zná každé dítě, jeho potřeby a přání
- Vlastní prostory – ne školní třída
- Prostor na to nechat dítě být dítětem

04

V POHODĚ v současnosti nabízíme:

English Stars – angličtina, která baví

Žádné memorování slovíček z učebnice. Děti se učí přes hry, příběhy, písničky a reálné situace. Ve skupince má každý prostor mluvit – a to je přesně to, co k osvojení jazyka potřebuje.

Protože jazyk se neučí biflováním. Jazyk se učí používáním.

Povídálek – řeč je základ všeho

Logopedická prevence není jen o hláskách. Je o sebevědomí. O schopnosti vyjádřit se. O odvaze promluvit.

Pracujeme na rozvoji slovní zásoby, s motorikou, rovnováhou, sluchovým vnímáním i sebedůvěrou. Hravou formou, bez stresu, v bezpečném prostředí. Také jako podpora pro děti, které navštěvují klinického logopeda.

Tvořílek – kreativita pro život

Malování, lepení, stříhání, rukodělné projekty – ale ne jako výplň času. Jako cílená podpora tvořivosti, jemné motoriky a schopnosti dotáhnout projekt od nápadu k výsledku.

Protože kreativita není luxus. Je to dovednost, kterou vaše dítě bude potřebovat celý život.

*Společně jsme silnější, moudřejší a trochu bláznivější.
A to je správně.*

Škola v POHODĚ – úkoly bez slz

Znáte to: přijdete z práce unavení a ještě musíte s dítětem bojovat nad domácími úkoly. Co kdybychom ten boj vzali na sebe?

Žádné biflování – jen pochopení, procvičení a pocit „Já to zvládnu!“

Canisterapie – když přijde čtyřnohý kamarád

Spolupracujeme s canisterapeutkou, protože kontakt se zvířetem dělá s dětmi zázraky. Uklidňuje, motivuje, učí empatii a zodpovědnosti.

Zážitková pedagogika

V POHODĚ naše děti nezahrnujeme informacemi. Vytváříme situace, kde mohou samy objevovat, experimentovat a prožívat.

Co dítě samo prožije, to si zapamatuje.

Co si zapamatuje, to pochopí.

Co pochopí, to ho posune vpřed.

05

Průběhy z POHODY

“

Číslo a teorie jsou důležité. Ale nic neřekne víc než skutečné příběhy skutečných dětí.

Tomáš a Eliška - příběh dvou sourozenců

Tomáš je šikovný čtvrták. Zvídavý, bystrý, se spoustou energie. Eliška je jeho mladší sestra – třetačka s ADHD, která potřebuje pohyb, pestrost a hlavně trpělivost.

Oba chodili do školní družiny. A oba se tam nudili. Tomáš, protože ho omalovánky a bezúčelné vysedávání na hřišti netáhly. Eliška, protože v kolektivu třiceti dětí se její energie stávala „problémem“ – místo toho, aby ji někdo nasměroval, byla neustále okřikována.

Pak začali docházet k nám na angličtinu. Dvakrát týdně.

Tomáš zjistil, že angličtina může být zábava – ne další školní předmět na biflování. V malé skupince konečně dostává prostor mluvit, ptát se, zkoušet.

Eliška? Ta potřebuje jinou dynamiku. Více pohybu, odlišné pestřejší aktivity, kratší úseky soustředění.

A přesně to u nás dostává – protože v malé skupince je to možné.

Jejich rodiče platí
necelých 5000 korun
měsíčně za 8 lekcí
angličtiny pro oba.
A víte, co říkají?
Že to jsou nejlépe
investované peníze,
protože děti se
konečně TĚŠÍ.

A teď si představte,
co všechno bychom
mohli společně
podnikat, kdyby
k nám chodili každý
den...

CO ŘÍKAJÍ RODIČE?

“

„Syn poprvé říkal, že ho angličtina baví! Martina má dar zaujmout děti.“ — Lenka, maminka Honzíka (9 let)

„Nejmladší dceři jsou čtyři a už umí barvy, zvířátka a počítá do deseti anglicky. A přitom si myslí, že si jen hraje!“ — Veronika, maminka Emičky (4 roky)

„Kuba se styděl mluvit, i doma byl tichý. V Povídku rozkvetl – teď nám povídá bez přestání!“ — Markéta, maminka Kubíka (3 roky)

„Hledali jsme tábor, kde to není jen o hlídání dětí. V POHODĚ měl Matěj program, zážitky, kamarády – a ještě se něco naučil. Lepší jsme si nemohli přát.“ — Tomáš, tatínek Matěje (8 let)

06

Investice, která se vám vrátí

Vím, o čem teď přemýšlíte. „To zní všechno krásně, ale...”

A já to chápu. Rozpočet rodiny není nafukovací. Každá koruna se počítá. Pojdme se na to ale podívat z jiného úhlu.

Zkuste se zamyslet:

Kolik stojí sebevědomí vašeho dítěte? Dítě, které se naučí komunikovat, spolupracovat a věřit si – to není jen „kroužek“. To je základ úspěchu ve škole i v životě.

Kolik stojí váš čas a klid? Kolik hodin týdně strávíte bojem nad domácími úkoly? Kolik nervů vás stojí odpolední logistika? Jakou hodnotu má jistota, že je o vaše dítě skvěle postaráno?

Kolik stojí promarněný čas? Každé odpoledne strávené nicneděláním v přeplněné družině je odpoledne, které mohlo být smysluplné.

**Za měsíc je to 20 odpolední. Za rok 200.
Za celý první stupeň 1000.**

Tisíc odpolední, která mohou změnit směr, jakým se vaše dítě vydá.

Jak poznat místo, kde vaše dítě skutečně poroste?

Ať už se rozhodnete pro POHODU nebo ne – tady je checklist, podle kterého poznáte kvalitní odpolední péči o vaše dítě.

- **Kolik dětí je ve skupině?** Méně než 10? Skvělé. Méně než 6? Výborné. Více než 20? Zamyslete se.
- **Jaký je program?** Existuje vůbec? Je pestrý? Nebo je to každý den stejné – omalovánky, hřiště, televize?
- **Mají vlastní prostory?** Nebo jsou děti ve třídách, ve stejných lavicích jako při vyučování?
- **Kdo se o děti stará?** Kvalifikovaný pedagog? Jaká je jeho praxe? Jak mluví o dětech – s láskou, nebo s despektem?
- **Mají děti možnost volby?** Nebo dělají všichni to samé, protože „tak to tady chodí“?
- **Co se děje, když prší?** Mají náhradní smysluplný program – nebo koukají na televizi?
- **Jak vás informují o pokrocích?** Dostáváte zpětnou vazbu?
- **Nabízí něco navíc?** Jazyky? Kreativitu? Podporu s učením? Výlety? Nebo je to „jen hlídání“?
- **Jak se tam cítí vaše dítě?** Těší se tam? Vypráví o tom se zaujetím? Nebo tam prostě „chodí“?

POHODA - Rosteme společně

Vaše dítě si zaslouží víc

Když jsem před lety stála ve školní družině a sledovala třicet dětí u televize, věděla jsem, že to musí jít jinak.

Když jsem opakovaně slýchala kolegyně mluvit o dětech jako o „pacoších“, věděla jsem, že nechci být součástí takového systému.

Když jsem ze své výplaty nakoupila dětem míče, rakety, skákací gumy a křídý, protože jsem jim chtěla nabídnout víc než jen omalovánky a bezcílné bloumání po hřišti, věděla jsem, že chci vytvořit místo, kde tohle nebude výjimka, za kterou se musím obhajovat.

Nesnáším nudu. Nesnáším stereotyp. Nesnáším fixní myšlení a stagnaci.

Sama se pořád učím – a chci dětem předávat nejen vědomosti a zážitky, ale i pozornost, zájem a hodnoty.

Neslibuji rodičům zázraky. Neslibuji, že se děti nebudou muset doma učit.

Ale slibuji, že u nás neprosedí celá odpoledne u televize. Že domácí úkoly s nimi udělám, aby večer nemusely za tmy doplňovat i/y do pravopisných cvičení a násobky do řady. Že každý den bude jiný. Že se budeme smát, tvořit, učit se a růst.

A že budu na každé dítě koukat jako na člověka.

POHODA není jen název. Je to slib.

Rosteme společně.

A CO DÁL?

Podívejte se, co děláme:

www.pohodablansko.cz

Sledujte nás na Facebooku a Instagramu:

FB: Pohoda Blansko – Rosteme společně

www.instagram.com/pohodablansko/

(Sdílíme novinky, fotky z akcí a tipy pro rodiče)

Zavolejte nám nebo napište:

+420 703 606 733, +420 703 606 744

info@pohodablansko.cz

Přijďte se za námi podívat osobně:

Sladkovského 2a, Blansko 678 01

- ROSTEME SPolečně -
POHODA

www.pohodablansko.cz

Tip: Přijďte se podívat osobně.
A hlavně – zeptejte se svého dítěte. Děti vám
řeknou pravdu.

**Smích je naše učebnice, hra je naše
metoda, láska je náš základ.**

V POHODĚ vaše dítě dostane individuální podporu vzdělávání, jazykový i sociální rozvoj, kreativní aktivity, pomoc s úkoly. A bezpečné, láskyplné prostředí – vše pod jednou střechou. Není to výdaj. Je to investice do člověka, kterým vaše dítě bude.

Pokud vás tento e-book oslovil:

Pošlete ho dál.

Možná znáte rodiče, kteří řeší to samé co vy. Možná hledají přesně tohle.

Stačí jeden sdílený odkaz a můžete změnit život nějakého dítěte.

Sdílejte, přeposílejte, tiskněte.

Tento e-book je zdarma a můžete ho šířit bez omezení.

Malí lidé. Velké zázraky. Každý den.

Centrum POHODA
Kde děti rostou s radostí.

www.pohodablansko.cz
info@pohodablansko.cz

© 2026

Centrum POHODA

Tento e-book je zdarma ke sdílení.